

Burzovní pravidla – část V.

**PRAVIDLA PRO ČINNOST
TVŮRCŮ TRHU a TVŮRCŮ LIKVIDITY**

v systému Xetra[®] Praha

ČÁST I Pravidla pro činnost tvůrců trhu	3
Článek 1 Předmět ustanovení	3
Článek 2 Tvůrce trhu	3
Článek 3 Patron emise	3
Článek 4 Žádost o získání oprávnění k činnosti tvůrce trhu	4
Článek 5 Udělení oprávnění	4
Článek 6 Pozastavení a ukončení činnosti tvůrce trhu	5
Článek 7 Povinnosti tvůrců trhu a Patrona	5
7.1 Třídy likvidity	5
7.2 Maximální povolené rozpětí kotace (spread) a minimální množství	6
Článek 8 Kontrola činnosti tvůrce trhu	7
8.1 Hodnocení činnosti tvůrců trhu	7
8.2 Pozastavení činnosti tvůrce trhu – uplatnění pravidla „Fast Market Regulation“	7
8.3 Pozastavení činnosti tvůrce trhu z technických důvodů	7
ČÁST II Pravidla pro tvůrce likvidity	8
Článek 9 Předmět ustanovení	8
Článek 10 Tvůrce likvidity	8
Článek 11 Žádost o získání oprávnění k činnosti tvůrce likvidity	8
Článek 12 Udělení oprávnění	9
Článek 13 Pozastavení a ukončení činnosti tvůrce likvidity	9
Článek 14 Povinnosti tvůrců likvidity	9
Článek 15 Kontrola činností tvůrce likvidity	10
Článek 16 Účinnost	10

ČÁST I

Pravidla pro činnost tvůrců trhu

Článek 1 Předmět ustanovení

Tato část burzovních pravidel upravuje zásady a podmínky pro vykonávání činnosti tvůrce trhu v obchodním systému Xetra® Praha (dále jen „Xetra“).

Článek 2 Tvůrce trhu

- 1) Tvůrce trhu je člen burzy, který má platné oprávnění generálního ředitele k činnosti tvůrce trhu, uzavřenou smlouvu o vykonávání činnosti tvůrce trhu (dále jen „Smlouva“) pro danou emisi investičních instrumentů (dále jen „cenné papíry“).
- 2) Smlouvu mezi členem burzy a burzou lze uzavřít za předpokladu, že:
 - a) člen burzy prokáže, že hodnota jeho vlastního kapitálu dosahuje částky stanovené burzou,
 - b) generální ředitel burzy udělil oprávnění působit jako tvůrce trhu.
- 3) Člen burzy je povinen zajistit, aby úkoly tvůrce trhu prováděly výhradně osoby uvedené v čl. (4), odst. 1.d)
- 4) Burza má právo stanovit:
 - a) maximální počet tvůrců trhu na emisi,
 - b) kritéria pro hodnocení výsledků tvůrců trhu.
- 5) Burza spravuje registr tvůrců trhu.

Článek 3 Patron emise

- 1) Patron je speciálním typem tvůrce trhu. Jeho účelem je zajištění podpory likvidity na přiděleném investičním nástroji v rámci kontinuálního obchodování či samostatné aukce v systému s podporou Patrona.
- 2) Patronem může být člen burzy, který má s burzou uzavřenu platnou smlouvu o vykonávání činnosti Patrona. Konkrétní podmínky pro vykonávání činnosti Patrona a podpory likvidity se řídí smlouvou.
- 3) O zařazení investičního nástroje do systému obchodování s podporou Patrona rozhoduje burza.
- 4) Podporou likvidity pro obchodování se rozumí:
 - a) minimální množství investičních nástrojů v kotaci/objednávkách,
 - b) maximální dovolené rozpětí cen nabídky a poptávky v kotaci/objednávkách,
 - c) doba pro obnovení kotace/objednávek v případě uzavření obchodu,
 - d) minimální počet, objem obchodů nebo dobu, po kterou je Patron povinen udržovat kotaci/objednávky.
- 5) Patron je oprávněn kdykoliv měnit svou kotaci/objednávky.

6) Podmínky pro podporu likvidity stanovuje burza vždy individuálně na návrh Patrona s ohledem na parametry emise. Tyto podmínky burza zveřejňuje prostřednictvím věstníku burzy a na svých internetových stránkách.

7) V případě technické závady na straně Patrona, která znemožňuje datovou komunikaci mezi ním a burzou, dochází k pozastavení povinností Patrona z technických důvodů. Patron je povinen tuto skutečnost neprodleně telefonicky oznámit vedoucímu burzovního dne. Telefonické oznámení je Patron povinen neprodleně potvrdit elektronickou poštou nebo faxem.

8) Burza průběžně sleduje a vyhodnocuje činnost patrona.

Článek 4

Žádost o získání oprávnění k činnosti tvůrce trhu

1) Žádost o získání oprávnění k činnosti tvůrce trhu (dále jen „žádost“) musí obsahovat následující údaje:

- a) název společnosti, sídlo a registrační/identifikační číslo člena burzy, který žádost podal (dále jen „žadatel“),
- b) ISIN a název cenného papíru, pro který žadatel chce působit jako tvůrce trhu,
- c) doklad prokazující skutečnou výši vlastního kapitálu (nesmí být starší než jeden měsíc),
- d) jména a příjmení osob, které budou jednat jménem tvůrce trhu,
- e) prohlášení člena burzy, že osoba podle písm. d) je oprávněna nakupovat a prodávat cenné papíry jménem tohoto člena,
- f) informace týkající se smluvních a finančních vztahů s emitentem cenných papírů, u nichž žadatel chce působit jako tvůrce trhu, pokud se tyto vztahy vztahují k činnosti obchodníka s cennými papíry na základě zvláštního právního předpisu.

2) Tvůrce trhu je povinen neprodleně písemně informovat burzu o změně údajů uvedených v žádosti podle odst. (1).

Článek 5

Udělení oprávnění

1) O udělení oprávnění žadateli rozhoduje generální ředitel burzy (dále jen „generální ředitel“). Žádost se podává v písemné formě a je adresována generálnímu řediteli.

2) Generální ředitel rozhodne o žádosti do 30 kalendářních dnů ode dne doručení.

3) Generální ředitel má právo vyžádat si od žadatele chybějící nebo doplňující údaje. V takovém případě lhůta podle odstavce (2) začíná běžet ode dne, kdy jsou požadované údaje doručeny burze. Pokud žadatel informace neposkytne, bude žádost považována za zamítnutou.

4) Rozhodnutí generálního ředitele musí být žadateli zasláno v písemné formě.

5) Rozhodnutí o udělení oprávnění nabyvá účinnosti zápisem do registru tvůrců trhu.

6) Oprávnění se uděluje na dobu neurčitou.

7) Neexistuje právní nárok na povolení nebo uzavření Smlouvy.

Článek 6

Pozastavení a ukončení činnosti tvůrce trhu

- 1) Generální ředitel je oprávněn pozastavit činnost tvůrce trhu nebo odejmout oprávnění, pokud:
 - a) hodnota vlastního kapitálu klesne pod stanovený limit (čl. 2, odstavec (2), bod a),
 - b) tvůrce trhu neuhradí řádně a včas příspěvek do Garančního fondu burzy,
 - c) tvůrce trhu opakovaně neplní povinnosti stanovené ve Smlouvě,
 - d) existují jiné důvody, které by mohly vést k ohrožení kontinuity, stability a likvidity trhu, zejména dojde-li k zavedení nucené správy.
- 2) Pozastavením nebo odejmutím členství na burze, dochází automaticky k pozastavení nebo ukončení činnosti tvůrce trhu.
- 3) K pozastavení oprávnění k činnosti tvůrce trhu dochází rovněž na vlastní žádost tvůrce trhu doručené generálnímu řediteli burzy. Na základě této žádosti se oprávnění k činnosti tvůrce trhu pozastavuje druhým burzovním dnem následujícím po jejím doručení generálnímu řediteli burzy, neuvede-li tvůrce trhu v žádosti pozdější okamžik
- 4) Ve výjimečných případech, zejména v případě nerovného přístupu k informacím, má generální ředitel právo pozastavit oprávnění k činnosti tvůrce trhu s okamžitou platností a na dobu neurčitou.
- 5) Pokud došlo k pozastavení činnosti tvůrce trhu, je tvůrce trhu oprávněn pokračovat v činnosti v souladu s tímto oprávněním až na základě rozhodnutí generálního ředitele burzy.
- 6) Pozastavení nebo ukončení činnosti tvůrce trhu se neprodleně oznámí ve Věstníku burzy.

Článek 7

Povinnosti tvůrců trhu a Patrona

Tvůrce trhu má povinnost během kontinuálního obchodování průběžně vkládat do systému nákupní a prodejní ceny, a to prostřednictvím objednávek nebo kotací (dále jen „kotace“), které musejí být v souladu se stanoveným standardním množstvím a maximálním povoleným rozpětím cen v kotaci.

7.1 Třídy likvidity

Podmínky pro stanovení maximálního dovoleného rozpětí cen a standardního množství jsou určovány přidělením cenných papírů do následujících tříd likvidity:

- LQ1 = pět nejlikvidnějších cenných papírů zahrnutých do indexu PX (rozhodné období jsou poslední 3 měsíce)
- LQ2 = ostatní cenné papíry zahrnuté do indexu PX, které nepatří do LQ1
- LQ3 = cenné papíry nezahrnuté do indexu PX
- LQ4 = cenné papíry s dočasně nebo trvale sníženou likviditou či zvýšenou volatilitou
(limit likvidity a volatility určuje burza)
- LQ5 = cenné papíry obchodované s podporou „Patrona“ (vybrané emise z trhu START a Standard)

7.2 Maximální povolené rozpětí kotace (spread) a minimální množství

Denní sledovací období	Maximální pov. rozpětí kot.	Minimální množství
Standardní podmínky pro tvůrce trhu		
<p>90 % doby trvání kontinuální fáze udržovat kotaci</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p>účastnit se závěrečné aukce (na straně poptávky i nabídky) s objednávkami splňujícími alespoň minimální objem a maximální rozpětí</p>	<p>Čtvrtletní úprava:</p> <p><u>LQ1 (pět nejlikvidnějších cenných papírů z indexu PX)</u> 1%</p> <p><u>LQ2 (ostatní cenné papíry zařazené v indexu PX)</u> 3 % nebo 5 %</p> <p><u>LQ3 (cenné papíry, které nejsou zařazené do indexu PX)</u> stanoví burza individuálně</p> <p><u>LQ4 (cenné papíry s nízkou likviditou nebo vysokou volatilitou)</u> stanoví burza individuálně</p>	<p>Čtvrtletní úprava: na základě závěrečného kurzu v poslední burzovní den čtvrtletí. Zaokrouhluje se na 50 ks a minimum tvoří 50 ks:</p> <p>LQ1: 1.000.000 Kč (max. 5.000 ks)</p> <p>LQ2: 750.000 Kč nebo 250.000 Kč (max. 3.000 ks nebo 1.000 ks)</p> <p>LQ3: stanoví burza individuálně</p> <p>LQ4: stanoví burza individuálně</p>

Pro třídu likvidity LQ2 se používá níže uvedená metoda výpočtu k zařazení cenných papírů do skupiny s maximálním povoleným rozpětím kotace 3% (min. objem 750.000 Kč) nebo do skupiny s maximálním povoleným rozpětím kotace 5% (min. objem 250.000 Kč).

Tržní rozpětí (střední hodnota) + X (vol) + Y (kap. vol. obch.) + Z (uzavření inv. pozice)	
Kde,	
Tržní rozpětí (střední hodnota)	<u>Medián všech dosažených tržních rozpětí za poslední 3 měsíce obchodování</u>
X (vol)	<u>Hodnota půlroční volatility kurzu</u>
Y (kap. vol. obch.)	<u>Hodnota tržní kapitalizace volně obchodovatelných cenných papírů</u> (tržní kapitalizace * faktor free float)
Z (uzavření inv. pozice)	<u>Obratovost emise</u> jako měřítko obchodovatelnosti

Denní sledovací období	Maximální pov. rozpětí kot.	Minimální množství
Obchodování s podporou „Patrona“		
individuálně na návrh Patrona s ohledem na parametry emise	Čtvrtletní úprava: LQ5 cenné papíry obchodované v systému s podporou „Patrona“ (vybrané emise z trhu START a Standard) stanoví burza individuálně	Čtvrtletní úprava: LQ5: stanoví burza individuálně

Nové maximální dovolené rozpětí kotace a minimální množství nabývají účinnosti třetí burzovní den v dubnu, červenci, říjnu a lednu.

Hodnoty maximálního dovoleného rozpětí kotace se udávají v Kč. Úprava se provádí čtvrtletně, a to na základě předposledního burzovního dne v posledním měsíci daného čtvrtletí. Minimální hodnota rozpětí je 0,1 Kč.

Veškeré parametry budou zveřejňovány a pravidelně aktualizovány na internetové stránce burzy a ve Věstníku burzy.

Článek 8

Kontrola činnosti tvůrce trhu

8.1 Hodnocení činnosti tvůrců trhu

Burza průběžně sleduje a vyhodnocuje činnost tvůrce trhu, zejména podmínky obsažené v čl. 7.

V průběhu dne je možné získat informace o plnění povinností tvůrce trhu od burzy také telefonicky.

Pokud tvůrce trhu během sledovaného měsíce neplní své povinnosti, burza může zpětně nepřiznat slevu na poplatcích za uzavřené obchody v rámci činnosti tvůrce trhu.

8.2 Pozastavení činnosti tvůrce trhu – uplatnění pravidla „Fast Market Regulation“

V případě, že se index PX odchýlí o více než 3 % od závěrečné hodnoty předchozího dne, je uplatněno pravidlo „Fast Market Regulation“. Pokud dojde k vyhlášení tohoto pravidla, nebude v daném obchodním dni činnost tvůrců trhu vyhodnocována.

8.3 Pozastavení činnosti tvůrce trhu z technických důvodů

V případě, kdy v průběhu denního sledovacího období zamezí technický problém na straně člena jeho schopnosti kotovat, dochází k pozastavení činnosti tvůrce z technických důvodů. Tvůrce trhu je povinen tuto skutečnost neprodleně telefonicky oznámit vedoucímu burzovního dne, který prostřednictvím obchodního systému informuje všechny ostatní členy burzy. Tvůrce trhu je povinen telefonickou žádost neprodleně písemně potvrdit (e-mailem nebo faxem) a následně

doložit dobu, po kterou nebyl schopen plnit funkci tvůrce trhu oficiálním potvrzením interního auditora/compliance officera daného člena.

Výše uvedené oznámení tvůrce trhu je burza oprávněna prověřit. Zjistí-li burza, že k pozastavení kotace z technických důvodů nedošlo oprávněně, považuje se takové jednání tvůrce trhu za porušení povinností stanovených touto částí Burzovních pravidel.

ČÁST II

Pravidla pro tvůrce likvidity

Článek 9

Předmět ustanovení

Tato část pravidel BCPP stanoví zásady pro plnění funkce tvůrce likvidity v obchodním segmentu „kontinuální aukce“ v systému Xetra.

Článek 10

Tvůrce likvidity

- 1) Tvůrce likvidity je člen burzy, který má na základě příslušného rozhodnutí generálního ředitele oprávnění působit jako tvůrce likvidity pro dané emise investičních certifikátů, warrantů nebo ETF (dále jen „strukturované produkty“) a uzavřel s burzou smlouvu, na jejímž základě působí jako poskytovatel likvidity (dále jen „Smlouva“).
- 2) Člen burzy je povinen zajistit, aby činnost tvůrce likvidity prováděly výhradně osoby uvedené v čl. (11), odst. 1A c)
- 3) Burza může od tvůrce likvidity požadovat minimální hodnotu vlastního kapitálu.
- 4) Burza spravuje Seznam tvůrců likvidity.

Článek 11

Žádost o získání oprávnění k činnosti tvůrce likvidity

- 1) Žádost o povolení k činnosti tvůrce likvidity (dále jen „žádost“) se skládá ze dvou částí.

A) Část první – informace o tvůrci likvidity

- a) název společnosti, sídlo a registrační/identifikační číslo člena burzy, který žádost podal (dále jen „žadatel“),
- b) doklad prokazující skutečnou výši vlastního kapitálu (ne starší než 1 měsíc),
- c) jména a příjmení osob, které budou jednat jménem tvůrce likvidity,
- d) prohlášení o udělení povolení k obchodování s deriváty (vyžaduje se pouze pro obchodování pákových produktů).

B) Část druhá – Informace o emisi (seznam strukturovaných produktů)

- a) ISIN a názvy emisí,

- b) minimální množství v kotaci (v kusech),
- c) maximální rozpětí pro kotaci.

2) V případě rozšíření oprávnění na další strukturované produkty žadatel předkládá pouze část B.

3) Tvůrce likvidity je povinen neprodleně písemně informovat burzu o změně údajů uvedených v žádosti podle odst. (1).

Článek 12 **Udělení oprávnění**

O udělení oprávnění žadateli rozhoduje generální ředitel. Při udělení oprávnění k činnosti tvůrce likvidity se postupuje v souladu s článkem 5.

Článek 13 **Pozastavení a ukončení činnosti tvůrce likvidity**

1) Generální ředitel je oprávněn pozastavit činnost tvůrce likvidity nebo odejmout oprávnění, pokud:

- a) hodnota vlastního kapitálu klesne pod stanovenou hodnotu (čl. 11, odstavec (1A), bod b),
- b) tvůrce likvidity včas a náležitým způsobem nesloží záruku do garančního fondu burzy,
- c) tvůrce likvidity opakovaně neplní povinnosti stanovené ve smlouvě,
- d) existují další důvody, které mohou ohrozit kontinuitu a stabilitu trhu a likviditu na něm, zejména uvalení nucené správy.

2) Pozastavení nebo zrušení členství na burze má automaticky za následek pozastavení nebo ukončení činnosti tvůrce likvidity.

3) V případě, že došlo k pozastavení činnosti tvůrce likvidity, je tvůrce likvidity oprávněn pokračovat v činnosti v souladu s tímto oprávněním na základě rozhodnutí generálního ředitele burzy

4) Pozastavení nebo ukončení činnosti poskytovatele trhu se neprodleně oznámí prostřednictvím obchodního systému a ve Věstníku burzy

5) Pokud dojde k ukončení činnosti tvůrce likvidity z výše uvedených důvodů, je emitent povinen zajistit nového tvůrce likvidity na strukturovaný produkt, který byl přijat k obchodování.

Článek 14 **Povinnosti tvůrců likvidity**

1) Tvůrce likvidity je při průběhu kontinuální aukce povinen udržovat kotace (standardní nebo párovací). Tvůrce likvidity má povinnost vložit první kotaci neprodleně poté, kdy lze určit cenu podkladového aktiva.

2) Tvůrce likvidity má povinnost vložit kotaci typu „kotace bez objemu – (PWT)“ před ukončením burzovního dne.

- 3) V případě zahraničních strukturovaných produktů není tvůrce likvidity povinen plnit povinnosti stanovené v odst. 1) a 2), pokud
- a) je v zemi, kde se strukturovaný produkt primárně obchoduje, vyhlášen neburzovní den,
 - b) není možné stanovit cenu podkladového aktiva na domácí burze.
- 4) Další pravidla pro vkládání, modifikaci a zrušení kotace jsou uvedeny v příslušných burzovních pravidlech.
- 5) Xetra umožňuje vkládání kotací s nulovým počtem kusů („kotace bez objemu“). V tomto případě tvůrce likvidity stanoví pouze cenový interval, ve kterém se mohou pohybovat ceny obchodů.
- 6) V případě, že je strukturovaný produkt vyprodán, má tvůrce likvidity povinnost udržovat párovací kotaci s minimálním objemem na straně poptávky a s nulovým objemem na straně nabídky kotace.
- 7) V případě, že strukturovaný produkt dosáhl knock-out ceny, je tvůrce likvidity povinen o této skutečnosti neprodleně informovat burzu. Obchodování se strukturovaným produktem je neprodleně pozastaveno.

Článek 15

Kontrola činností tvůrce likvidity

- 1) Burza průběžně vyhodnocuje činnost tvůrců likvidity.
- 2) Burza má právo vyžádat si vysvětlení veškerých úkonů tvůrců likvidity, které jsou spojeny s jejich činností.

Článek 16

Účinnost

Tento předpis byl schválen na 250. zasedání Burzovní komory dne 17.9.2012 a nabývá platnosti dnem 30.11.2012, pokud BK nerozhodne o změně dne stanoveného pro nasazení systému Xetra[®].